



**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Transkulturell psykiatri - migration, psykisk ohälsa och trauma, 7.5 hp

Transcultural psychiatry - migration, mental health and trauma, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2019.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

[HT11](#) , [HT12](#) , [HT13](#) , [HT14](#) , [HT15](#) , [HT16](#) , [HT17](#) , [HT18](#) , [HT19](#) , [HT20](#) , [HT21](#)

Kurskod	9K8048
Kursens benämning	Transkulturell psykiatri - migration, psykisk ohälsa och trauma
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Övriga ämnen
Nivå	GX - Grundnivå
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Styrelsen för utbildning
Datum för fastställande	2011-07-01
Reviderad av	Utbildningsnämnden CNS
Senast reviderad	2019-05-17
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2019

Särskild behörighet

Grundläggande behörighet för högskolestudier.

Mål

Efter avslutad kurs ska deltagarna kunna:

Kunskap och förståelse

- ha en fördjupad förståelse kring migrationsprocessen inklusive lagar och regelverk och rätten till vård.
- ha en fördjupad förståelse för migrationens effekter på hälsan och kulturella variationer som rör psykisk hälsa.
- ha en fördjupad förståelse för effekten av traumatiserande upplevelser och hur de påverkas av sammanhang och migrationsprocess, samt traumas psykologiska och sociala effekter.
- ha en fördjupad förståelse för barn i migration och deras speciella situation, behov och

riskfaktorer när det gäller psykisk hälsa.

- redogöra översiktligt för handläggning av misstänkta tortyrskador.
- redogöra översiktligt för behandling, omvårdnad och bemötande vid traumarelaterade tillstånd.

Färdigheter och förmågor

- analysera situationer och patient/klientfall utifrån kunskaper om migrationens effekter på hälsan, kulturella faktorer påverkan, de psykologiska och sociala konsekvenserna av trauma.
- identifiera psykiska störningar i kontexten av migrationens effekter på hälsan, kulturella faktorer påverkan, de psykologiska och sociala konsekvenserna av trauma samt föreslå vägar till vård och behandling.
- identifiera misstänkta tortyrskador och föreslå handläggning av dessa.
- analysera faktorer som är viktiga i bemötandet och i kommunikation med personer med annan kulturell bakgrund och personer som varit utsatta för trauma.
- använda kulturformuleringsintervjun (KFI) i DSM-5 för att utforska personers kulturella sammanhang och deras betydelse för vård- och hjälpsökande.
- förstå och analysera faktorer som är viktiga för en hälsofrämjande integration utifrån faktorer identifierade i forskning och beprövad erfarenhet.

Värderingar och förhållningsätt

- förhålla sig professionellt till vårdsökande och deras närstående, med särskild hänsyn till dessas kulturella bakgrund och eventuella erfarenheter av trauma.

Innehåll

Kursen behandlar följande teman:

- Humanitära kriser, migration, ackulturation och påverkan på den psykiska hälsan på kort och på lång sikt, för både barn och vuxna.
- Stressfaktorer under migrationsprocessen och hälsofrämjande integration.
- Regelverket kring asylprocessen och nyanländas etablering, samt kring asylsökandes rätt till vård.
- Att identifiera psykisk ohälsa i ett transkulturellt perspektiv. Bemötande och orientering om diagnostik och behandling och om traumamedveten omsorg. Kulturformuleringsintervjun, KFI, i DSM-5 som ett redskap för att utforska kulturella sammanhang.
- Trauma - psykologiska och sociala konsekvenser, bemötande, orientering om behandling. Att identifiera misstänkta tortyrskador.
- Primärvårdsperspektiv på somatisk och psykisk ohälsa inklusive bemötande och behandling av patienter med smärtproblematik.
- Hälsobehov hos barn och ungdomar i migration samt erfarenheter av behandlingsarbete. Särskilt fokus på ensamkommande barn och ungdomar.
- Nätverkets och familjens betydelse i ett transkulturellt perspektiv, anhörigas och patienters erfarenheter och behov av delaktighet.
- Återhämtning, arbetsförmåga och prestationsförmåga. Faktorer som gynnar återhämtning från svåra psykiska störningar. Hur psykisk ohälsa påverkar arbetsförmåga.
- Språk och kommunikation i mötet med nyanlända flyktingar.

Arbetsformer

I kursen ingår individuella litteraturstudier. Texter och filmer med anknytning till kursens teman läggs ut på den webbaserade lärplattformen och finns där tillgängliga i god tid innan kursstart. Där finns också inlämningsuppgifter som stöd för inläsningen.

Kursen inleds med en veckas schemalagd undervisning. Kursveckan består av föreläsningar, gruppdiskussioner och reflektioner i storgrupp. Kursen avslutas med två uppföljningsdagar som innehåller föreläsningar, gruppdiskussioner samt gruppexamination.

Examination

All schemalagd undervisning är obligatorisk då samtliga undervisningsmoment innehåller studentaktiva inslag som har betydelse för examination. Frånvaro från en del av den schemalagda undervisningen kan kompenseras med en skriftlig uppgift efter samråd med kursledningen.

Examination sker genom en muntlig redovisning av examinationsuppgift som delas ut vid kursstarten. Uppgiften förbereds och redovisas i grupp genom kliniska exempel och med frågor från examinatoren. Varje deltagares individuella prestation bedöms inom ramen för gruppredovisningen. I examinationsuppgiften kommer deltagare att genom kliniska exempel och frågor från examinatoren få belysa att de uppnått kursens lärandemål och läst den obligatoriska litteraturen.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för deltagare med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade kunskaper, färdigheter och förhållningssätt får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda för utbildning vid Karolinska Institutet.

Undervisningsspråk: svenska

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk

Allgulander, Christer

Klinisk psykiatri

3. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 387 s.

ISBN:9789144083285 LIBRIS-ID:16016418

s.61-74, 125-216, 255-264, 281-312, 357-372

[Sök i biblioteket](#)

American Psychiatric Association

Kulturformuleringsintervjun enligt DSM-5. Ett kliniskt stöd för kulturkänslig personcentrerad diagnostik.

Pilgrim Press och Transkulturellt Centrum, 2018

Asyl- och flyktingmottagande, integration.

Sveriges Kommuner och Landsting,

URL: [Länk](#)

Asylregler

Migrationsverket, 2017

URL: [Länk](#)

Bäärnhjelm, Sofie

Transkulturell psykiatri : - en grundbok

Natur & Kultur, 2014 - 300 s.

ISBN:9789127121911 (inb.) LIBRIS-ID:16259421

sid 32-105, 128-160 och 223-245

[Sök i biblioteket](#)

Bäärnhelm, S; Scarpinati Rosso, M; Pattyi, L

Kultur, kontext och psykiatrisk diagnostik : Manual för intervju enligt kulturformuleringen i DSM-IV

Stockholm : Transkulturellt centrum, SLL, 2007

ISBN:978-91-631-6333-3

[Sök i biblioteket](#)

Envall Ryman, Emma

Hur nyanlända kan landa. Slutrapport för Landaprojektet om hur ett psykosocialt stöd för svårt traumatiserade flyktingar kan möjliggöra en väg in i samhället.

Röda Korsets Center för torterade flyktingar, 2017

Goda råd till dig som söker asyl i Sverige.

Flyktinggruppernas riksråd, FARR, Version 5.02., 2018

URL: [Länk](#)

Migration, psykisk ohälsa och trauma ett studiehäfte för dig som möter asylsökande och flyktingar i ditt arbete.

Sundvall, Maria; Edlund, Ann-Sofie; Ghebru, Abeba; Johansson Olsson, Anne

Stockholm: Transkulturellt centrum, 2018

Möller, Niklas; Petrini, Isabel; Gustavsson, Ulf

Krig, tortyr och flykt : vad gör det med människan och hur vi kan hjälpa

Första utgåvan : Stockholm : Natur & Kultur, 2017 - 291 sidor

ISBN:978-91-27-81847-7 LIBRIS-ID:20820751

Sid. 18-147,180-238.

[Sök i biblioteket](#)

Svenberg, Kristian

Det transkulturella sjukvårdsmötet : erfarenheter bland somaliska flyktingar och läkare i Sverige

2012

URL: [Länk till artikeln](#)

Ingår i:

Socialmedicinsk tidskrift : organ för sjuk- och hälsovård

Stockholm : Socialmedicinsk tidskrift, 1924-

ISSN:0037-833X2 f LIBRIS-ID:8258350

URL: <http://www.socialmedicinsktidskrift.se>

89 (2012) :2, s. 161-168

Vård och omsorg för asylsökande med flera

Socialstyrelsen,

URL: [Länk](#)

Ytterligare artiklar, rapporter och annat undervisningsmaterial kan komma att användas och ges ut på lärportalen PingPong utöver det som nämns här

Fördjupningslitteratur*Allgulander, Christer***Klinisk psykiatri**

3. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 387 s.

ISBN:9789144083285 LIBRIS-ID:16016418

[Sök i biblioteket](#)*Bidö, Sofia; Mannheimer, Moa; Samuelberg, Poa***Traumatisering hos barn : en handbok**

Första utgåvan : [Stockholm] : Natur & Kultur, [2018] - 390 sidor

ISBN:9789127818972 LIBRIS-ID:22450568

[Sök i biblioteket](#)*Bäärnhelm, S***DSM-5 lägger fokus på kultur och kontext**

Läkartidningen, 2013:110

*Bäärnhelm, Sofie***Transkulturell psykiatri : - en grundbok**

Natur & Kultur, 2014 - 300 s.

ISBN:9789127121911 (inb.) LIBRIS-ID:16259421

sid 106-127

[Sök i biblioteket](#)*Corbo, Victoria; Engelmark Schönning, Inga-Lill; Gherbu, Abeba***Hedersrelaterat våld och förtryck : ett studiehäfte för dig som arbetar inom hälso- och sjukvården**

Stockholm : Transkulturellt centrum, Stockholms läns landsting, 2012 - 32 s.

LIBRIS-ID:14968231

Ensamkommande barns och ungas behov : en kartläggning

Stockholm : Socialstyrelsen, 2013 - 53 s.

ISBN:9789175551210 LIBRIS-ID:14879569

URL: [Fritt tillgänglig via www.socialstyrelsen.se](http://www.socialstyrelsen.se)[Sök i biblioteket](#)*Fossum (red.), I.B.***Kommunikation. Samtal och bemötande i vården**

Stockholm: Studentlitteratur, 2019

Från apati till aktivitet : teori och behandling av flyktingbarn med svår psykisk ohälsa*Ascher, Henry; Hjern, Anders*

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 249 s.

ISBN:9789144068152 LIBRIS-ID:14697928

[Sök i biblioteket](#)*Gunnarsen, Cornelia***Arbetslivsinriktad rehabilitering för torterade flyktingar : slutrapport Partnerskap för humanitet vid Röda korsets center för torterade flyktingar**

Stockholm : Röda korsets center för torterade flyktingar, 2000 - 45 s.

LIBRIS-ID:3311842

Gustafsson, Lars H.; Ödqvist Drackner, Karin

Möta barn på flykt : enkel handbok för alla

Lindberg, Tor

Stockholm : UNICEF Sverige, 2016 - 46 s.

ISBN:9789163903649 LIBRIS-ID:19498992

[Sök i biblioteket](#)

Gui, S; Gunge, I; Andersson, J

En viktig bok om omsorg. Metodhandbok i att stötta ensamkommande unga.

Malmö: Region Skåne, Kunskapscentrum migration och hälsa., 2018

Hagström, A; Hollander, A.C.; Mittendorfer Rutz, E

Kartläggning av självskadebeteende, suicidförsök, suicid och annan dödlighet bland ensamkommande barn och unga.

Stockholm: Karolinska Institutet., 2018

Hälsokommunikatörer kan bidra till bättre hälsa hos utlandsfödda

Bäärnhelm, S; Hussein, H; Baker, U; Allebeck, P

Läkartidningen, 2013

2013:110

Höynä, Ulla-Karin

Livsviktig aktivitet : Intervju med Anne-Le Morville

2015 Ingår i:

Arbetsterapeuten [Elektronisk resurs]

LIBRIS-ID:12200368

(2015)

s. 28-30

Johansson Metso, Frida

När kriget är allt du minns

Första upplagan : Stockholm : Gothia fortbildning, [2018] - 160 sidor

ISBN:9789177410577 LIBRIS-ID:22462391

[Sök i biblioteket](#)

Klefbom, C

Behov av tandvård bland asylsökande och gömda (med fokus på barn) 2007/2008

Transkulturellt centrum, 2010

Länsstyrelsen i Östergötland

Hedersförtryck.se

Länsstyrelsen i Östergötland, 2017

URL: [Länk](#)

Möller, Niklas; Petrini, Isabel; Gustavsson, Ulf

Krig, tortyr och flykt : vad gör det med människan och hur vi kan hjälpa

Första utgåvan : Stockholm : Natur & Kultur, 2017 - 291 sidor

ISBN:978-91-27-81847-7 LIBRIS-ID:20820751

Övriga kapitel

[Sök i biblioteket](#)

Sundquist, Anders; Bexelius, Maria

Rekommendationer för en jämställd asylprocess

Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, 2008

URL: [Länk](#)

Svensk författningssamling: SFS 2013:407. Lag om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändigt tillstånd

Riksdagen,

Tinghög, Petter; Sigvardsdotter, Erika; Saboonchi, Fredrik

Nyanlända och asylsökande i Sverige : en studie av psykisk ohälsa, trauma och levnadsvillkor

Stockholm : Röda Korsets högskola, 2016 - 182 s.

ISBN:9789198368406 LIBRIS-ID:20000410

URL: [Fritt tillgänglig via www.rkh.se](#)

[Sök i biblioteket](#)

Topor, Alain; Sundström, Klas

Återhämtning - en introduktion : återhämtning. Vad är det? : Hur är den möjlig?

1. uppl. : Årsta : FoU-enheten, Psykiatri Södra Stockholm, Stockholms läns sjukvårdsområde, 2007 - 24 s.

LIBRIS-ID:10773024

Transkulturell psykiatri : kliniska riktlinjer för utredning och behandling

Bäärnhielm, Sofie

Första upplagan : [Sundsvall] : Svenska psykiatriska föreningen, [2018] - 246 sidor

ISBN:978-91-7741-079-9 LIBRIS-ID:22383570

[Sök i biblioteket](#)

Ytterligare artiklar och annat material kan komma att delas ut under kursens gång.